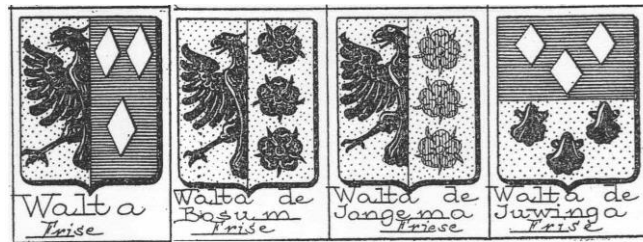

Laatste bewerking ©E.R. van Crugten[Ⓜ], 17 september 2013.
erwin@crugten.nl

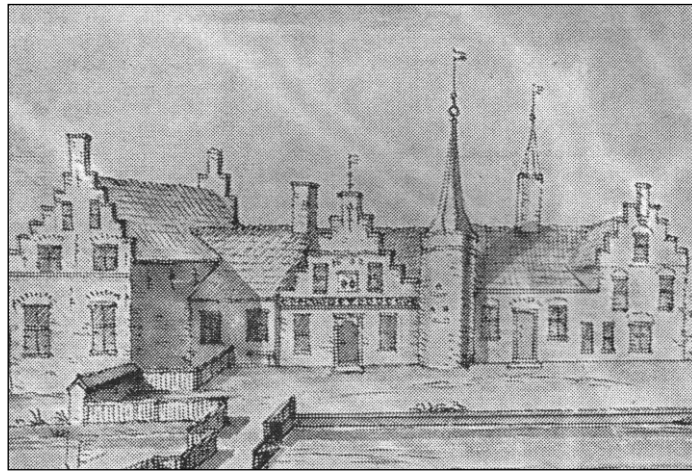

De Walta's te Friesland

Een Tjerk Walta, leefde ± 1400, spande met de Hollandse graaf Albrecht samen tegen de Friese vrijheid en werd begiftigd met “die ambochtheerscap ende dat daghelix gherecht van Kerweer”. Later werd zijn macht uitgebreid over verschillende andere dorpen, maar veel plezier had hij niet van z'n verraad: De Hollanders moesten Friesland spoedig ontruimen (samen met collabrateurs).

Na die tijd trouwde ene Ebel van Walta met Tjerk Juwringa. Hun kind Tjerk Tjercks noemde zich Walta naar z'n moeder. In 1492 belegerde Tjerk Walta met Igo Galama, de beruchte roofridder, de stad Workum, waarbij Igo na een tegenaanval sneuvelde, Tjerk ontsnapte door zich te vermommen als priester¹. Tjerk † 1522, tr. Tieth van Herema, † ± 1542. Hun zoon Johan Walta noemde zich soms Herema, net als z'n vader grietman van Wonseradeel. Zijn zoon Goslick noemde zich Herema, was ook grietman, tr. Wyts, dv. Watze van Cammingha, heer van Ameland. Hun zoon Johan Goslick van Herema volgde z'n vader op als grietman op Walta (Tjerkwerd).

Of de eerst genoemde Tjerk Walta familie is van onderstaande Walta's, kan ik nu nog niet bevestigen. Echter, de wapens Walta-Juwringa en die van deze stamboom vertonen in een blauw schild 3 zilveren ruiten!

Walta-state te Tjerkwerd 1723

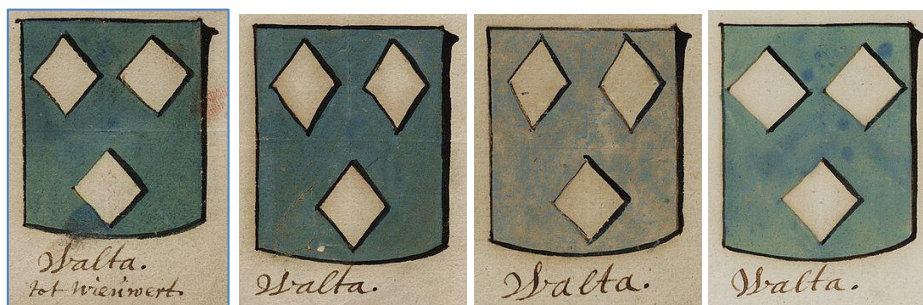
Herkomst van de naam Walta

In de vroegste geschriften wordt aan het eind van de 12e eeuw al het geslacht Walta vermeld. In 1396 wordt de naam Tjarck Waltha genoemd, zijnde een aanhanger van de "grote Fries", de edelman Juw Juwringa. Deze Tjarck (Tjerk) Walt(h)a wordt door Albrecht van Beieren tot baljuw van de Grietenij Wonseradeel benoemd. In 1398 legde Tjerk na de tweede tocht van hertog Albrecht tegen Friesland, de eed van trouw af aan Willem van Oostervant, de latere graaf Willem (VI) van Holland. In deze tijd woedden er in Friesland bloederige twisten tussen de Vetkopers en de Schieringers (te vergelijken met de Hoekse en Kabeljauwse twisten in Holland). In 1399 wordt deze Tjerk Walta, een Vetkoper die later lid werd van de Schieringer partij, naar Den Haag afgevaardigd om te onderhandelen over een "zoenbrief" (verzoeningsverdrag). In 1400 vertoefde Tjerk in Haarlem, waar hij werd begiftigd met de heerlijkheden Tjerkwerd, Allingawier, Makkum, Exmorra, en Korwerd. In 1411 zou Tjerk Walta lid geweest zijn van de Schieringer partij, maar toen in 1422 door een aantal vooraanstaande Schieringers een verdrag werd getekend, stond zijn naam er niet bij. In Tjerkwerd stond een Walta-State, dat in het midden van de 15e eeuw (door vererving of huwelijk) in het bezit kwam van de zich

vervolgens Walta noemende Tjerck Goslicks Juwinga. (Een State of Stins is een adellijk landhuis of slot). Deze State werd in 1494 verwoest, maar kennelijk weer opgebouwd, want later wordt er weer gesproken over de Walta-State in Tjerkwerd. In Friesland waren nog twee andere Walta-States: één in Wieuwerd (waar vanaf ± 1450 de familie van Sybren van Walta woonde (met de volgende generaties: Agge Sybrens, P(i)eter Agges, Douwe P(i)eters, Pieter Douwes, enz) en één in Bozum (waar tot 1839 Pier Epes van Walta woonde). Deze Walta's waren grootgrondbezitters en machtige notabelen die heersten over hun gebied. De States waren het middelpunt van de veldslagen waarbij veel bloed vergoten werd. Er zijn bronnen uit 1514 die getuigen van de verwoesting van de Walta-State in Wieuwerd. In de kerk van Wieuwerd is informatie te krijgen over deze adellijke familie (van) Walta. Drie kleindochters van Pieter Douwes van Walta (Anna, Maria en Lucia van Aerssen) waren lid van de kloosterachtige geloofsgemeenschap de *Labadisten* ("een gereformeerde en van de wereld afgescheiden gemeente", zoals zij zichzelf omschreven), volgelingen van Jean de Labadie. Later hebben de Labadisten de Walta-State van Wieuwerd in eigendom gekregen als klooster. In de kelder van de kerk zijn nog enige mummies uit die tijd te bezichtigen. De grafkelder onder de kerk was het familiegraf van de adellijke familie Walta. Het is niet bekend wie de mummies zijn die er liggen. Misschien Walta's, misschien Labadisten. Uiteindelijk zijn de adellijke families Walta uitgestorven en de States waren verwoest of gingen in andere handen over. De Walta-State van Tjerkwerd ging over op de families Herema en Cammingha (Kamminga) "heeren van Ameland", tot ook dit geslacht uitstierf. Later werden de boerderijen op deze landgoederen verpacht. In 1698 woonde Steffen Annes op zo'n pachtboerderij, in Dedgum, met zijn vrouw Stijntje Beens (Berends) en 8 kinderen. Omdat de boerderij op het vroegere gebied van de Walta-State Tjerkwerd lag, werd dit gezin door omwonenden aangeduid als "Van Walta". Zo zijn ze al in de 17e eeuw aan hun achternaam gekomen, die pas in 1811 bij de invoering van de burgerlijke stand in Friesland, officieel werd.

n.b.:

De onderstreepte personen in dit document zijn mijn genetische voorouders (kwartieren)!

Mog. Aggha Walta, grietman Wonseradeel (1374), tr.: N.N.
Kind:

I.

Sybre van Walta, * Friesland ± 1400, tr.: N.N..
Kinderen:

1. Agge Sybrens van Walta, zie II.

II.

Agge Sybrens van Walta, * ± 1420, wo. 15^e eeuw te Wieuwerd op *Thetinga-* of *Walta-state* (de mensen spraken ook van "it Bosk"), eigenaar *Sibrandastate* onder Schraard, hij maakte 1476 testament op en is mog. spoedig daarop † < 08-07-1479, tr.: Beatrix/Bauck van Hiddinga.
Kinderen:

1. Ansck van Walta, tr.: Johan Reins van Siccama.
2. Bouck/Bauck van Walta, tr.: Bonne N.N..
3. Rinche/Rinck van Walta, tr. (?): Here Hayes.
4. Jouck Agges van Walta, volg III.
5. Peter Agges van Walta, * 1445, volgt III².
6. Watze Agges van Walta, * Schraard 1445 of Witmarsum ± 1451, volgt III³.

III.

Jouck Agges van Walta, † 09-02-1480, wo. Walta-state te Bozum, begr. Bozum, tr. (1): Epe Hessels van Jongema, † Bozum 30-11-1489, begr. ald. zv. Hessel Aedes en Jel Epesdr Harinxma; wo. ald., tr. (2): Sijts Taeckesd Hermana, † > 1511, dv. Taecke van Hermana en Ael Werpsdr van Juckema.

Het dorp Bozum lag op een zeer grote terp. Aan de zuidkant van deze terp lag het slot Walta, waarop eeuwen lang de "heren van Bozum" hebben gewoond. De state heeft verschillende namen en bewoners gehad. De oudste bewoners zijn de Jongema's waarvan ene Hessel Aedes zou zijn aangeklaagd in 998 omdat hij Friesland aan Holland zou hebben verkocht...

In de Bozumer kerk vinden we grafzerken van de Walta's, die waarschijnlijk door erfenis en huwelijk na de Jongema's in Bozum residerde en die op hun beurt wer door de Bronkhorsten zijn gevolgd.

Kinderen:

1. Aggo Epes van Jongema van Walta, volgt IV.
2. Pier Epes van Jongema van Walta, volgt IV².
3. Sijds Epes van Jongema van Walta.
4. Epe Epes van Walta, † 11-02-1536, begr. Bozum.

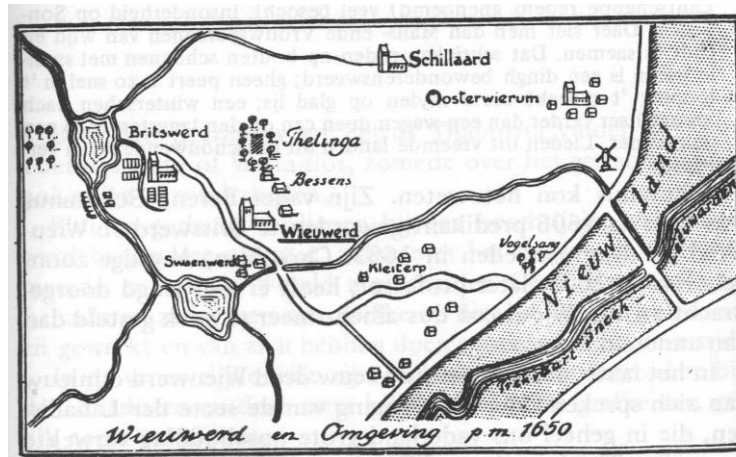
²In het kerkrekeningboek van Bozum over de jaren 1515/1556 staat aan het begin dat Epe Epes 40 philipsguldens te vorderen heeft van Rienck Gales, te betalen St.Jacob 25-07-1527. Als zijn broer in 1525 een overeenkomst sluit over de erfenis van hun vader staat hij onder curatele³. Er staat "als Epe Epezoen weer tho zijn forstandige sinnen kaem", dan krijgt hij ook zijn deel. Zijn sterfdatum wordt ook genoemd in een boekje van een schoolmeester uit Bozum

III².

Pieter Agges van Walta, * 1445, wo. Wieuwerd op Walta-state, tr. (1): Bauck Douwesd Hiddinga; tr. (2): Aelcke van Osinga, dv. (?) Seerp van Osinga.

Kinderen uit 2^e huwelijk:

1. Alef Aggema van Walta van Aggama, volgt IV³.
2. Douwe Pieters van Walta, volgt IV⁴.

III³.

Watz Agges van Walta, * Schraard of Witmarsum 1445-1451, wo. *Sibrandastate* onder Schraard, † < 1479, tr.: Auck N.N..

Kinderen:

1. Beatrix Watzesdr van Walta, † > 22-05-1531, begr. Bolsward, tr.: Epe Epesz. van Aylva, * ± 1470, grietman Wonseradeel (1527-35), † ± 1535, zv. Epo Epe Tjaerds Aylva en Ebel Juwsma.
2. Sytze Watzes van Walta, * Schraard, volgt IV⁵.

Van Walta 1576

IV.

Agge/Aggo Epes van Jongema van Walta, Fries edelman (1505), heeft bezit te Bozum, Jorwerd, Winsum, Itens, Nijland, Heeg, Stiesns en Finkum, † ± 18-02-1518-44, begr. Bozum, wo. *Hockensera Sate*, tr.: Fedt Taekesd Hermana, alias *Fedde Agges Walta*, † Bozum 03-01-1541, begr. Bozum (met haar man), dv. Taecke/Taco Hermana en Ael Werpsdr van Juckema.

Kinderen:

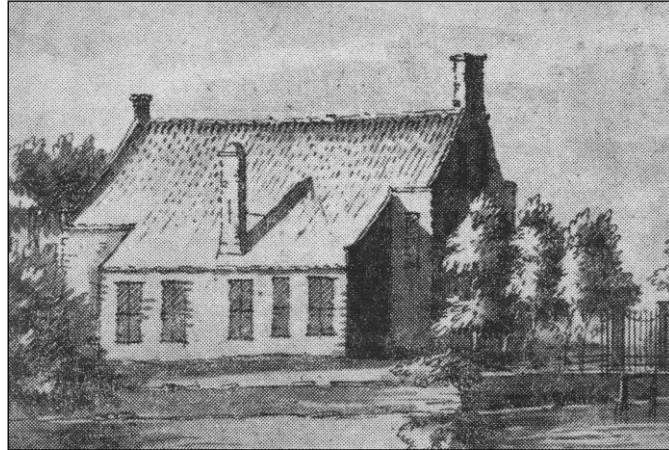
1. Jouck van Walta.
2. Aelcke van Walta.
3. Eelck van Walta.
4. Aede van Walta, volgt V.

5. Foockel van Walta, † Pingjum 31-01-1534, wo. eerst te Pingjum, later op Hesens bij Jorwerd, tr. vlg. contract 1529: Watze Douwes van Hania, afk. van Pingjum, † 03-12-1569 (vermoord), begr. Jorwerd, zv. Douwe Abbes Donia en Doedt van Hania.
6. Taco/Tako Agges Van Jongema van Walta, * ± 1500, prebendarius te Bozum (1523-44), kocht een huis te Sneek (1539, dit werd de *Waltastins* ald.), † 26-03-1544, begr. ald..
7. Doeke Agges van Walta, volgt V².

IV².

Pier Epes van Jongema van Walta alias *Pier Ybes van Bosum*, Fries edelman (1505), kerkvoogd Bozum, heeft bezit te Bozum en Jorwerd, † 02-10-1540, begr. Bozum, tr.: Bauck Werpsdr Unia, † ald. 12-04-1525, begr. ald., dv. Worp Unia en Teth Wpkadr Burmania.

Kinderen:

Walta-stins te Bozum 1723

De Walta-state bij Bozum is geheel verdwenen (1838). De bewoners zijn lang aan de R.K. kerk trouw gebleven. In de 18^e eeuw is ook dit slot eigendom geworden van de Aylva's.

1. Jouck Piers van Jongema van Walta, volgt V³.
2. Werp Piers van Jongema van Walta, † 24-01-1541, begr. Bozum, vermeld met z'n vader op een zerk ald..

IV³.

Alef Peterszn van Walta *van Aggama*, hij noemde zich naar z'n opa Agge, Aggema, gegoed onder Hitzum, * ± 1480, † 1572, wo. met z'n vrouw *Aggemastate* te Witmarsum, tr. Op de Kampen (een half uur ten NW van Witmarsum: Ints/Ynts Epesdr van Aylva, † 1485-1505, dv. Epo Epe Tjaerds Aylva en Ebel Juwsma. Zij htr.: N.N..

De roomse priester Johannes Jetzes moet vanwege zijn hervormde gevoelens Pingjum in 1567 ontvluchten. 7 Er ontstaat onrust onder de lagere en middelgrote adel, die in november 1565 het initiatief nemen tot het Verbond der Edelen. 8 Het is een beweging van protestanse en crypto-protestanse edelen, die godsdienstvrede nastreven. Het verbond wordt getekend door de Pingjumer Alef van Aggema, de bewoner van het - door grootvader Alef in het begin van de 15e eeuw gebouwde en in 1715 63 pondemaat en 10 einzen bemeten - Aggema-slot. Het komt hem duur te staan. Hij wordt verbannen met verbeurdverklaring van zijn goederen.

Kinderen:

1. Pieter Alefs van Aggama, volgt V⁴.

IV⁴.

Douwe Pieters van Walta, Fries edelman (1505), presbiter te Bosum, wo. begin 16^e eeuw op Thetinga- of Walta-state, † 24-10-1549, begr. Wieuwerd, tr.: Hijlck Ruurtsd van Dekema, † 1509, begr. Wieuwerd, dv. Ruurt Hettes van Dekema en His Gerroltsdr Herema.

1511 – Walta: 40pm. Hooiland, 40pm. Laagland, 2pm. Bouwland.

1514 – Walta “in kolen gezet” door Douwe zelf opdat er “geen quaet af soude komen”!

1522 – Walta door Douwe wederom versterkt en in 1524 weer opgebouwd.

Mogelijk zijn grafsteen in de kerk te Wieuwerd:
zijn schild is gedeeld met de "Friese adelaar;
helmtteken op de wrong is een zwanenhals.

Kinderen:

1. Aelcke/Aeltje van Walta, afk. van Wieuwerd, † 20-12-1543, begr. Weidum, tr. Noordwolde: Gale Ottes van Galama, afk. van Noordwolde, † 08-03-1543, begr. Weidum, zv. Otte van Galama en Wisck van Tietema.
2. Wick van Walta, † 19-02-1546, begr. Firdgum, tr.: Taecke Juws van Roorda, † 20-05-1545, begr. Firdgum, zv. Juw van Roorda en Catharina Taeckesdr van Hermana.
3. Peter/Pier van Walta, volgt V⁵.
4. Sybren van Walta, volgt V⁶.
5. (?) Lieuwe van Walta, † 22-10-1549, begr. Wieuwerd.
6. Anna van Walta, tr. (1): Johan Juws van Roorda, zv. Juw van Roorda en Catharina Taeckesdr van Hermana; tr. (2): Rippert Wygers van Eelxma, alias *Elincxma*, † > 1546, begr. Sexbierum, zv. Wyger van Eelsma en Swob Hobbesdr van Epinga; htr.: Catharina van Elinga, † 25-12-1542, begr. Sexbierum, dv. Jeppe van Ydsma en N.N. van Elinga.
Kind uit 1^e huwelijk:

- a. Hijlck van Roorda.

IV⁵.

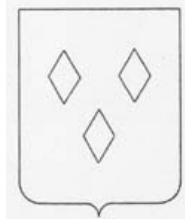
Syts/Sytze Watzes van Walta, * Schaard, † > 1531, staat op de lijst der Friese edelen (1505), wo. *Wibrandastate* te Schraard, tr. ± 1500: Sjoerd Epes Sywerd Aylva, † Schraard 26-09-1509 (verdrongen), zv. Epo Epe Tjaerds Aylva en Ebel Juwsma.

Over Sjoerd: Verdrongen bij een poging vee te redden bij de watervloed; Met broers en zusters verkoper van een rente in 159?; Maakt met de gemeente Schaard een verbond met Groningen; Trekt als aanvoerder met anderen uit Westergo (27-04-1500) op ter belegering van Franeker, waar Hertog Hendrik van Saksen de regering voor zijn vader waarneemt. Doch hij breekt in de nacht van 15 juli op en keert huiswaarts; Zijn broer Epe tekent voor hem in 1504 de reversaalbrief. Edelman te Wonseradeel (1505). Een godvruchtig, wijs, cloeck, sachtmoedig en welsprekend man.

Kinderen:

1. Auck Aylva, begijn *Nijklooster*.
2. Tet h Aylva. "jong".
3. Ipke Upke Aylva. "jong".
4. Johan Aylva, † 25-12-1567, begr. Schaard, tr.: Ulck Gabbesdr. van Scheltema, † 10/06/1568, begr. Schraard, dv. Gabbe Scheltema en Tjeds Ydsma.
5. Rienck Aylva, † 04-06-1545, begr. Genum, tr. kerk 1534: Hile Sijdsdr. van Roorda, † 26-02-1575, begr. Genum, dv. Syds Roorda en Eesck Donia.
6. Ebel Aylva, tr.: Taeke Hobbes van Hermana.

7. Watze Aylva, † 29-05-1541, tr.: Sytske Johannesdr. Roorda, † na 11-06-1568, dv. Johan Roorda en Anna Hackema.
8. Lutz Aylva. Lutz was gehuwd met Gale Jarich Haeghstra, zoon van Jarich Heslinga en Tjam N.N.. Gale, wonende te Poppingawier. Genaamd "Heslinga".
9. Alef Aleph Sjoerds Aylva, rechter Wuns/Wons, tr.: Bauck Ossenhuizen, dv. Douwe Hansz. Ossenhuizen en Trins Glins. Bauck, wo. Achlum.
10. Eelck Sjoerds van Aylva, tr.: Ulbe Ulbetszn. van Rispens, † na 1543, substituut grietman.
"wanneer hij de kerk van Oosterend 7 st. waxbrandt geeft". Bezat in 1511 land. Woonde in 1522 te Oosterend, Hennarderadeel. Kocht in 1531 land afkomstig van "Nijklooster" te Scharnegoutum. Bij een bezoek aan de Paus te Rome verleende die hem een wapen "de doornenkroon van Christus", wegens zijn verdienste in Het Heilige Land. De Duitse keizer voegde hieraan toe "de tweekoppige adelaar van het Heilige Roomse Rijk de Duitse Natie".⁴

Walta Menaldum

V.

Edo/Aede/Epe van Walta, † 01-1543, begr. Bozum, tr.: Jouck Sijbrensdv van Stenster, * Kampen 1520, † 19-04-1561, begr. Menaldum, dv. Sybren Jeppes van Stenstra en Saepck van Ysma; htr. 1544: Syds van Donia, † 28-01-1573, begr. Bremen, zv. Keimpe van Donia en Tjemck Sydsdr van Eminga.

Kinderen:

1. Agge van Walta, † 13-09-1544, begr. Bozum.

V².

Doeke/Doecke Agges van Walta, alias *Jongema*, olderman van Sneek, erfde de *Waltastins* te Sneek van z'n broer Taco (1544), † 20-01-1551, begr. Sneek, tr. (1) < 1535: Foockel/Foekel Laesdr van Jongema, * ± 1518, † 11-10-1535, begr. Wommels, dv. Laes Agges van Jongema en Mary Syercks Harinxma; tr. (2) > 1535: Jancke Tjercksd van Walta, † 07-06-1544, begr. Wommels, dv. van **Tjerck Tjerksz Walta (of Juwinga, Jongema) en Tieth (Tet) Johannesdr Herema (zie inleiding!)**; tr. (3) na 1544: Catharina Sickness Liauckama, † Oldenzaal 26-09-1582, dv. Sicke van Liauckama en Ymck van Minnema.

Kind uit z'n 1^e huwelijk:

1. Luts van Walta, † 1617, begr. Sneek, tr. (1): Hette van Botnia, wo. Weidum, † ald. (kinderloos), zv. Juw/Julius van Botnia en Mary van Dekema; tr. (2): N.N. Hiddema.

Uit haar 2^e huwelijk:

- a. Jarich Hiddema.
- b. Tjerk Hiddema.

Kinderen uit z'n 2^e huwelijk:

2. N.N..
3. N.N..
4. Foockel van Walta, * 1544, † 16-10-1625, begr. Franeker, tr. ald.: Julius/Juw Douwes van Botnia, * 23-04-1540, olderman ald., † Franeker *Botniahuis* 28-04-1614, begr. ald. 06-05-1614, zv. Juw van Botnia en Risch van Okinga.

Kinderen:

- a. Douwe van Botnia, ridder, tr.: Oede Hayesd Manninga, † 07-08-1610, wo. Groningerland.
- b. Tieteke van Botnia, tr. 24-08-1606: Ernst van Harinxma.

Kinderen:

- i. Juw van Harinxma, * 02-08-1607, † ongehuwd.

- ii. Homme van Harinxma, * Leeuwarden 02-08-1607, † 26-04-1665, begr. 10-05-1665, tr.: Catharina van Cammingha, dv. Frans van Cammingha en Bjuck van Herema.
- iii. Pieter van Harinxma, * Leeuwarden 30-03-1610, † 29-07-1669, tr.: Susanna van Burmania.

Uit 3^e huwelijk:

- 5. Johanna Jantje van Walta, † (?) 07-02-1630.
- 6. Laes van Jongema (Agge van Walta), * ± 1544-46, volgt VI.

V³.

Jouck Piers van Jongema van Walta, afk. van Bozum, † 24-11-1539, begr. ald., tr.: Frans Wytses van Cammingha, bezitter *Camminghahuis* in de Grote Kerkstraat te Leeuwarden, † 22-07-1559, begr. Leeuwarden *Oldehove*, zv. Wyts Cammingha; htr.: Fedt Sybrensd. van Stenster, * Keulen 1517, † 2-07-1559, begr. Leeuwarden *Oldehove*, dv. Sybren Jeppes en Saepck van Ydsma.

Kinderen:

- 1. Siouck Frans Cammingha, † 12-11-1588, tr.: Hette Riuerdts Aebinga, † 28-05-1590, zv. Riuerdt Aebinga.
Kind:

- a. Schelte Hettes van Aebinga, * 02-04-1557, † 16-10-1618, tr.: Gerlant Scheltes Liauckama, dv. Schelte Liauckama en Luts Harinxma, zus van Gerlandt en Sicko van Liauckema.

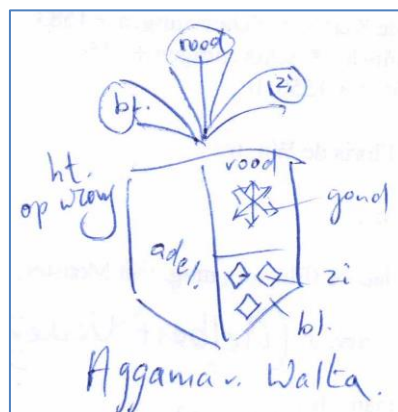
Kinderen bekend:

- Sixtus van Aebinga.
- Hector van Aebinga.
- Ruijrd van Aebinga.
- Syouck van Aebinga.
- Schelte Scheltes van Aebinga, * 03-09-1588, † 10-09-1666, tr. (1): Hylck Wytses Cammingha, dv. Wytse Cammingha; tr. (2): Andrisa Lucia van Bronkhorst, * 1604, † 14-10-1666. Van deze vrouw koopt Dinglum Allerts Hoogma tussen 1666 en 1698 plaats 41 te Bozum.

V⁴.

Pieter Alefs van Aggama, † 24-07-1538, begr. Witmarsum, wo. stins *Op de Campen* te Witmarsum, tr. (1): Bauck van Syrsma, † 31-08-1510, begr. Witmarsum (zie hun grafsteen NHv. Kerk ald.); tr. (2): Ynts Sydsdr van Eminga, † 28-04-1554, begr. Witmarsum, dv. Syds van Eminga en Ansck Hobbesdr van Liunga.

Kinderen uit 2^e huwelijk:

Schets: ERvC

- 1. Syth Pieterszn. van Aggama, † Witmarsum 04-02-1587, begr. ald., tr. Feije Balingh of Egbert van Ballem. Familiewapen van Ballen. Geruit van blauw en goud, waar over heen een rode dwarsbalk beladen met drie zilveren rozen, naast elkaar (Van Ballem/Ballen).

Kinderen:

- a. Jetske Balingh/Ballen, begr. Witmasum.
- b. Pieter van Balingh, begr. Witmarsum.

2. Peter van Aggama, volgt VI².
3. Bauck van Aggama, tr.: Pier Douwes van Burmania. Pier was eerder gehuwd (1) met Anna Sijbrantsdr van Roorda, wo. Tjummarum.
4. Ynts Pieterszn van Aggama, tr.: Feye Feyes van Goslinga, zv. Feye van Goslinga en Mary Sydsdr van Tjaerda.
5. Alef/Aelf van Aggama, † 27-01-1572, begr. Witmarsum, werd door Alva verbannen uit Nederland.
De roomse priester Johannes Jetzes moet vanwege zijn hervormde gevoelens Pingjum in 1567 ontluchten. Er ontstaat onrust onder de lagere en middelgrote adel, die in november 1565 het initiatief nemen tot het Verbond der Edelen. Het is een beweging van protestanse en crypto-protestanse edelen, die godsdienstvrede nastreven. Het verbond wordt getekend door de Pingjumer Alef van Aggema, de bewoner van het - door grootvader Alef in het begin van de 15e eeuw gebouwde en in 1715 63 pondemaat en 10 einzen bemeten - Aggema-slot. Het komt hem duur te staan. Hij wordt verbannen met verbeurdverklaring van zijn goederen.
6. Syds van Aggama, volgt VI³.

V⁵.

Peter/Pier van Walta, wo. Wieuwerd, † 12-09-1559, begr. Wieuwerd, tr.: Ydt Keimpesdr van Harinxma van Donia, † 12-09-1555, begr. Wieuwerd, dv. Keimpe van Donia en Tjemck Sydsdr van Eminga.

Knderen:

1. Douwe van Walta, volgt VI⁴.
2. Ruurt van Walta, † Lochum 1582, zonder kinderen.
3. Tjemck van Walta, † ongehuwd.
4. Frans van Walta, † 22-01-1579, begr. Wieuwerd.

Walta x Donia, kerk te Wieuwerd.

V⁶.

Sybren van Walta, † (?) > 1579, begr. Wieuwerd, tr.: Hijlck Sijbrantsd. Hijlck, afk. van *in de Vlaren*.

Kind:

1. Sybren Sybrens van Walta, volgt VI⁵.

VI.

Laes van Jongema (=Agge van Walta), * ± 1544-46, wo. Wommels, ontvanger-generaal van Friesland ald., † 03-09-1626, begr. ald., tr. (1): Luts Fransd van Aylva, afk. van Bornwerd, * ± 1545, † Wommels > 1580, dv. Frans

en Tjemck van Cammingha; tr. (2): Habel Wiglesd van Heerma, † > 1615, dv. Wigle van Herema en Gerlant Hoytesdr. Uninga van Hoytema. Habel was eerder gehuwd met Douwe Oenes Sirtema, alias van Grovestins, †† voor Zutphen 1591, zv. Oene Sirtema en Teth Douwesdr Uninga van Hoytema.

Uit het 1^e huwelijk:

1. Frans van Jongema, raadsheer Hof van Friesland (1614-40), † 29-04-1640, begr. Wommels (rouwbord), otr. Leeuwarden 29-09-1621, tr. gerecht Bolsward 21-10-1621: Catharina/Trijn Joostesd van Ockinga, † 1648, begr Burgwerd, dv. Joost en Saepck Fransdr van Cammingha. Trijn was eerder gehuwd (1) met Gerrolt/Gerrit Taeckes van Cammingha.
2. Riem van Jongema, tr.: Idzert Hettes van Albada.
3. Sicke van Jongema, † kinderloos.
4. Franscke van Jongema, † 17-02-1616, begr. Engelum 24-02-1616, otr. Leeuwarden 13-03-1602: Idzert Foppes Sistema van Grovestins, † Den Haag 08-11-1616, zv. Foppe en Jouck Fransdr van Cammingha.
Kind:
 - a. Sicke Sistema van Grovestins, grietman Henaarderadeel en raad hof van friesland, tr.: Margaretha van Cammingha, dv. Jarich van Cammingha en Jetsche van Hoekema.
5. Trijn van Jongema, † 11-09-1613, begr. Sneek.
6. Doecke/Duco van Jongema, * 1580, afk. van Leeuwarden, grietman Franekeradeel (1620-29), id. Hennaarderadeel (1629-38), † 25-12-1638, begr. Wommels (epitaaf), otr. (1) Leeuwarden 07-07-1618, tr. Wirdum 26-07-1618: Liscck Juwesd van Eijsinga, afk. van Wirdum (1618), * 1598, † 08-1622, dv. Juw en Rints van Gratinga; otr./tr. (2) Leeuwarden 23/12-11/12-1627: Syts Fransd van Cammingha, † 01-07-1658, begr. Wommels (rouwbord), dv. Frans en Bjuck van Herema. Sijts, wo. Ameland.
7. Luts Jongema, † 09-12-1611, begr. Farnsum, tr.: Johan Feyes Sickinghe, * 1576, † Warffumborch 25-09-1652, wo. op *Warffumborch*, zv. Feye van Sickinghe en N.N..
Kinderen:
 - a. Catharina Sickinghe, tr.: Schotto Tamminga.
Kind:
 - Cecilia Tamminga, tr.: Lamoraal III van der Noot.
 - b. Feye Sickinghe is geboren in 1610, * 1610, † 28-04-1666, wo. Warffumborch, tr.: Sophia van Echten tot Echten, dv. Roelof van Echten tot Echten en Anna Bentinck.
8. Fedt van Jongema.
9. Doecke van Jongema.
10. Tjemck van Jongema.

VI².

Peter Pieterszn van Aggama, † 26-06-1601, begr. Witmarsum (zie grafzerk ald.), tr.: Eelck Minnesd van Eminga, van Goutum, † 13-03-1634, begr. Witmarsum, dv. Minne Minnes van Eminga en Frouck Gerritsdr van Wytsma.

Kinderen:

1. Alef van Aggama, volgt VII.
2. Pieter van Aggama, † ongehuwd, ± 40j..
3. Jets van Aggama, * 1594, † 22-04-1610, ongehuwd, begr. Witmarsum bij haar ouders.

VI³.

Sijds van Aggama, wo. Britswerd, † 18-07-1588, begr. Britswerd, tr.: Ath Ulckesdr Douma van Oenema, † 13-12-1573, begr. Britswerd, dv. Ulcke Douma van Oenema en Auck Harinxma.

Kind:

1. Ath/Atke Sijdsdr van Aggama, * 1573, tr. ± 1590: Sijbren Jantjes van Ossinga, * 1563, Grietman Wonseradeel (1589, 1596) en gedeputeerde Staten van Friesland Westergo (23-02-1616 tot 29-03-1621), dijkgraaf over Wonseradeel, † 07-11-1623, begr. Wonseradeel, Schettens, wo. te Schettens op Osinga-State, zv. Jancke Seerps van Osinga en Tjemck Fransdr van Humalda.

Zie van hem:

1. de schitterende grafzerk in de Herv. Kerk te Schettens, gemaakt door Pieter Claes Antiek.
2. Een houten paneel met hun alliantiewapen, bewaard in het Fries Museum.
3. Een kruithoorn met zilveren beslag, met hierop eveneens het alliantiewapen Osinga-Aggema, bewaard in het Rijksmuseum te Amsterdam.

Kinderen:

- a. Syds van Osinga, * ± 1590.
- b. Tjemck Sybrensd van Osinga, * 1593.
- c. Ath van Osinga, tr.: Julius Saagmans.
- d. Jancke/Jantje van Osinga, * 1603, Korporaal van de Adelborsten, † voor Gouda 02-02-1625, begr. Wonseradeel, Schettens (onder de steen van z'n opa Jancke van Osinga), ongehuwd, diende onder zijn zwager Schelte van Aysma.

VI⁴.

Douwe van Walta, † Groningen > 1582 (1580 in ballingschap, het R.K. geloof trouw gebleven, heulde hij met de Spaanse vijand; z'n goederen verbeurd verklaard 1590), begr. Wieuwerd 24-10-1549, Heer van het dorp Wieuwerd op Walta-state, begr. ald. in de kerk, tr.: Luts Jaricksd van Botnia, † Emden 1582 (in ballingschap), dv. Jarich van Botnia en Luts Jeppesdr van Stania.

Kinderen:

1. Lucia/Luts Douwes van Walta, † 10-10-1619, begr. Berlicum 18-10-1619 (op de grafzerk staan de kwartierwapens van Walta-Botnia), tr. 1600: Tjerck Goslicks van Herema, * ± 1575, † 06-06-1655, wo. Bolsward en te Berlikum, grietman Menaldumadeel (1613-39), houtvester Friesland (1639-44), begr. Berlikum, zv. Goslick van Herema en Tryn van Heringa. Wapen: een lelie (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975). Hij htr. 1630: Rixt van Scheltema, † > 1630, dv. Syds en Tjemck van Aylva.
2. Peter van Walta, volgt VII².

VI⁵.

Sybrant/Sybrant Sybrens van Walta, wo. in de Vlaren, en te Weidum, later *Pongastate* te Marrum, bezit land te Wieuwerd, † 07-03-1610, begr. Weidum, tr.: Tjets Tjaertsd. van Holdinga, † 05-11-1630, begr. Marrum, dv. Tjaert en Anna Oenema.

Kinderen:

1. Sijbrant van Walta, volgt VII³.
2. Douwe van Walta, voogd van zus Catharina (1635, en van broer Sybrant (1645), jong † > 06-03-1645.
3. Teth van Walta, † Marrum 12-1640, tr.: Sjoerdt van Iberda, † > 05-1653; htr.: Bauck Jilderts. Teth was eigenaresse *Pongastate* te Marrum (1640).
4. Tjaert van Walta, volgt VII⁴.
5. Catharina/Trijn van Walta, * ± 1600, † 27-11-1667, otr./tr. (1) Leeuwarden 11/26-12-1619: Gijsbert Arents van Arentsma, * ± 1597, † 1631. Wapen: een vleugel. (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975), grietman Dantumadeel (1628-31), wo. Rinsumageest, daarvoor te Oudkerk, zv. Arent en Margaretha Fockens; otr./tr. (2) Sneek 15/12-03/10-1634: Hessel Hothjes van Aysma. Wapen: een leeuw. (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975), kapitein in het leger, † < 07-12-1637, zv. Hotze van Aysma en Lolck Scheltesdr van Aysma; otr./tr. (3) 21/27-06/07-1639: Johan Sjoerts van Aylva, alias *den jongen*, * ± 1614, † 1660, begr. Hemelum, Raad ter admiraliteit Dokkum (1640), zv. Sjoerd en Fopck Reynsdr Lieuwkema. Wapen: gedeeld: 1) Friese adelaar; 2) een ster, een roos en een lelie bovenelkaar (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975).
6. Wick van Walta, afk. van Weidum, † 1631-39, begr. Hemelum (grafsteen), tr. ± 1625: Sjoerdt Johans van Aylva, afk. van Elahuizen (1611), grietman H.O.N. (1626-40), lid Staten van Friesland (1632,39,40), † ± 1640, begr. Hemelum, zv. Johanen Eelck van Tietema. Wapen: gedeeld: 1) Friese adelaar; 2) een ster, een roos en een lelie boven elkaar. (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975). Sjoert was eerder gehuwd (1): Fopck Reijnsd van Liauckama, * Makkum ± 1587, † 23-06-1614, begr. Makkum, dv. Reyn Meyes Lieuwkema en Jel Reynsdr van Hoytema.
7. Helena/Hijlck van Walta, * ± 1605, test. *Pongastate* te Marrum (1668), † 18-01-1669, tr.: Lodewijk Douwes van Harinxma thoe Heeg, * Doesburg 25-12-1606, † 19-03-1670, zv. Douwe en Machteld van Dunnewoldt. Wapen: gedeeld 1) een leeuw; 2) 3 wassenaars paalsgewijs. (Rijksarchief Leeuwarden: brief: 23-06-1975).
8. Anna van Walta, testeerde 30-09-1657, tr.: Reijn van Ubbena/Obbema, Edelman, † < 08-10-1649. Wapen: doorsneden en over de lijn heen een leeuw. (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975)Edelman,

afgevaardigd in de Friese Staten (1667)

VII.

Alef/Adolphus van Aggama, leefde 1637, † 1675, tr.: Catharina/Trijn Pybesdr van Eminga, leefde 1658, † 1675, dv. Pijbe Sijdses van Eminga en Perck Sijbrantsdr van Roorda. Zij erfde Roordaburg bij Franeker van haar broer Albert.

Kinderen:

1. Thecla Maria van Aggama, tr. (1): Lolle Lolles van Ockinga, † vóór 1695, zv. Lolle Jarichs van Ockinga en Luts Mary Bockesdr van Sternsee; tr. (2): Wijbrandus de Laignier.
2. Electa Catharina van Aggama, † 21-02-1693, tr.: Adolphus Sixtus Clant, † 1678.
Kind:
 - a. Petrus Adolphus Valerius Aggama van Clant, * 1689, † Franeker 16-04-1732. Hij verkocht het familieslot der Aggama's Op de Campen bij de Pinjumervaart bij Witmarsum in 171 aan ene Anne Hobbes de Boer van Workum.
3. Sijbrant Albertus van Aggama, † 29-09-1698 te Op de Kampen te Witmarsum, wo. op Aggama-State te Witmarsum.
4. Pieter van Aggama, tr.: Mary Pijbesd van Wijtsma.
5. Frouck van Aggama.
6. Jelts van Aggama.
7. Eelck van Aggama.
8. Pijbe van Aggama, jong †.
9. Catharina van Aggama, * 28-04-1643, † 20-03-1708, tr.: Jan Boudewijns Eminga van Loo.

VII².

Pieter/Peter van Walta, afk. van Wieuwerd, stichter van de grafkelder in 1609/19, op Walta-state begin 17^e eeuw, student rechten in padua (Italië) 1550-1650 en lid Staten Generaal, † 12-09-1555, wo. op Walta-state, begr. kerk Wieuwerd "Anno 1555 den 12 Septembris sterf de eerbare Pieter van Walta", otr. Leeuwarden 13/11-03/04-1602: Frouck Lieuwesd van Juckema, † > 1602, dv. Lieuwe van Juckema en Tieth van Burmania.

Kinderen:

1. Douwe van Walta, † Groningen 30-12-1623, begr. Wieuwerd, jong en ongehuwd, mog. ††.
2. Luts/Lucia van Walta, tr. 's-Gravenhage 1630 St. Jacobskerk: Cornelis François van Aerssen (30j.), * Parijs ± 1600, Heer van Sommelsdijk en Spijk en den Bommel en de Plaat, "de rijkste edelman van Holland", werd 62j., † 1662, zv. Francois van Aerssens en Petronella van Borre. Zij hadden 16 kinderen (5 zn.), bekend zijn:

In 1729 is het Walta-bezit: het slot met het land, vijf plaatsen te Britswerd en 6 te Wieuwerd, plus nog wat losse stukken land in totaal ± 650 p.m.. Wapen: gevierendeeld: 1 en 4 een dwarsbalk en over alles heen een geschaakt schuinkruis; 2 en 3 een leeuw. (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975).

 - a. Cornelis Cornelisz van Aerssen, nam deel aan de 2-daagse zeeslag aan de zijde van Tromp, kocht in 1680 een 3^e deel van Suriname, werd gouverneur-generaal ald. en werd 1688 vermoord door muitende soldaten (of vader?).
 - b. Françoise van Aerssen van Sommelsdijk, tr.: Hendrik Graaf van Nassau, ~ 's-Gravenhage, Heer van Woudenberg en Ouderkerk a/d IJssel.
 - c. Lucia van Aerssen van Sommelsdijk, labadiste. van Sommelsdijk. Zij en haar zusters hadden Walta-state in vruchtgebruik en deden op haar beurt haar rechten over an de gemeente der Labadisten. Na hun overlijden het Walta eigendom van graaf Maurits, wiens schoonmoeder Françoise van Aersen was (= zus b.). Het slot werd door hem doorverkocht aan Baron Willem van Aylva. Zijn erfgenamen lieten het slot en bos slopen!
 - d. Maria van Aerssen van Sommelsdijk, labadiste.
 - e. Anna van Aerssen van Sommelsdijk, labadiste.

VII³.

Sybrant/Sijbrant van Walta, kornet in het leger (1627), kapitein in het leger (1645), † < 1644, otr. Leeuwarden 01-05-1627: Margrieth Gijsbertsd van Arentsma, * ± 1603, † ± 1648, dv. Arent van Arentsma en Margaretha Fockens; zij htr. ald. 29-03-1645: Gerard Walrich.

Kinderen:

1. Arent van Walta, ~ Leeuwarden 06-05-1632, † < 1645.
2. Titia/Tieth van Walta, * ± 1634, † > 1698, tr.: Gerart de Mepsche, rentmeester, afk. van Groningen (1655), † < 1698. Bezit te Finkum en Kollum. Wapen: doorsneden en over de lijn heen een boomstronk. (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975).
3. Gysbert van Walta, ! Leeuwarden 06-03-1635, † < 1645.
4. Margrieth van Walta, * ± 1638, voogdes van het St. Anthony Gasthuis, † > 1696-98, tr. met attest. 08-1659 van Leeuwarden om elders te trouwen, otr, Groningen 30-07-1659: Johan Johans Coenders, afk. van Groningen, stalmeester van de Prins van Oranje, kapitein lijfwacht van de Prins (1677), testeerde 16-08-1694, † < 1696. Wapen: 2 springende bokken tegenover elkaar. (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975).

Kind:

- a. Egbert Coenders, † Zwolle, begr. ald. 08-10-1728, Luitenant, tr. ± sept. 1674: Elisabeth Agnes van der Merwede (± 21j.), ~ Zwolle 16-08-1653, begr. ald. 11-11-1727, dv. Johan van der Merwede en Willemina van der Beeck.

VII⁴.

Tjaert *Holdinga* van Walta, kapitein in het leger (1654), † 1654-56, tr. (1): Dorothea/Tieth Gerrolsd van Feytsma, † 19-04-1638, begr. Oudkerk 24-04-1638, dv. Gerrolt van Feytsma en Ebel van Feytsma; tr. (2): Foockel Hobbesdr van Waltinga, wv. Willem van Inthiema, † kort na 07-09-1656, test te Herbayum op *Sickemastate* (krank en bedlegerig), dv. Hobbe van Waltinga en Jel Douwedr van Bootsma.

Kind uit 1^e huwelijk:

1. Sijbren van Walta, zie VIII.

Kinderen uit 2^e huwelijk:

2. Catharina van Walta, † Rauwerd 1656-60, otr./tr. Leeuwarden 14/22-04/05-1655: Jacob Alberts van Loo, * < 1630, advocaat Hof van Friesland, Landfiscaal, † 1679, zv. Albertus en Neeltje Rommerts; wo. Leeuwarden. Wapen: 2 gekruiste degens, vergezeld van 4 klavers (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975).
3. Douwe van Walta, zie VIII².

VIII.

Sijbren van Walta, ~ Britsum 14-09-1617, koopt *Hettingastate* te Jorwerd (1652), kapitein later majoor in het leger van Kolonel thoe Zwartzenberg), † 31-10-1673, begr. Franeker, otr./tr. (1) Leeuwarden/Wirdum 13/26-08-1642: Franscke Orcksd van Doyem, * ± 1612, † 12-03-1661, begr. Franeker, dv. Orck van Doyem en Hilck van Humalda; otr. (2) Coevorden NHv. kerk 23-10-1667, tr. Finkum 03-11-1667: Everdina Balthazarsdr van Beyma.

Kinderen uit 1^e huwelijk:

1. Dorothea van Walta, ~ Leeuwarden 31-08-1645, lidmaat Jorwerd (1662), † > 1728, otr./tr. Groningen/Bedum in de Groninger Ommelanden 12/27-11-1664 (19j.): Gerlach Petrusses Verrutius, overste in het leger, † < 1698. Wapen: 1 ster vergezeld van 3 eikeldoppen, 2 en 1 (brief Rijksarchief Leeuwarden 23-06-1975).
2. Hiltje/Helena van Walta, ~ Leeuwarden 24-05-1648, † 03-04-1693, begr. Franeker, lidmaat Jorwerd (1663), afk. van Finkum (1677), otr./tr. Leeuwarden 30/10-03/04-1677: Dr. Meinardus Walrich. Wapen: doorsneden: 1) 2 lelies naast elkaar; 2) 3 rozen, 2 en 1 (Rijksarchief Leeuwarden: brief 23-06-1975).
3. Anna van Walta, ~ Leeuwarden 26-04-1650, † < 09-04-1652.
4. Anna van Walta, ~ Leeuwarden 09-04-1652, heeft bezit te Marrum (1698), † > 1698, tr.: Hendrick Steenhuysen, † Appingendam 01-06-1695, hij tr. (1): Anna Petrusdr Verrutius.
5. Tjeart *Holdinga* van Walta, ~ Jorwerd 17-09-1654, † 11-01-1668, student Franeker (1667), begr. Franeker.

VIII².

Douwe van Walta, afk. van Herbayum (1659), erfde *Sickemastate* ald., grietman Barradeel (1661), † < 03-08-1674 (kinderloos), tr. Sexbierum 17-07-1659: Johanna Douwesd van Hottinga, ~ ald. 02-02-1635, † > 1679, dv. Douwe en Syts van Sixma.

Kind:

1. Tjaert van Walta.

Bronnen:

Grafstenen bij de kerken van Witmarsum, Britswerd, Schettens.
Stamboek van de Frieschen Adel.
De Historie gaat door Het Eigen Dorp, A .Algra, dl. II, VI.
Wieuwerd en zijn historie.

Noten:

¹ zie meer: Het eigen dorp, dl. VI. blz. 153, 154.

² OFO III-39.

³ OFO II-321 d.d.5-1-1525.

⁴ Zie voor dit geslacht Burmaniaboek (CM3). Gruoninga 1982 pag. 134 kw Luinstra door Luinstra kw 68112/3.